

Härnösands kommun

Samhällsförvaltningen

planarenden@harnosand.se

Yttrande över samrådsförslag för särskilt boende Bondsjö 2:85 m fl Härnösands kommun, SAM-2024-1986

Härnösands Naturskyddsförening har i sig inga invändningar mot detaljplaneförslaget för Särskilt boende Bondsjö 2:85 bortsett från att den fridlysta växten Revlummer som påträffats inom området bör skyddas.

Planförslaget är en i raden av detaljplaner som naggar de tätortsnära grönområdena i kanten. Som enskild plan är påverkan inte så stor men sammantaget riskerar påverkan på friluftslivsintressena och den biologiska mångfalden att bli betydande av summan av alla planer.

De tätortsnära grönområdena är mycket värdefulla för det rörliga friluftslivet. Värdet bestäms av områdets storlek, form, upplevelsevärden, besöksstryck, tillgänglighet mm. Vistelsetid och förflyttningssätt varierar beroende på rekreationstyp. Ett promenadområde där man vistas en halvtimme bör vara ca 10 ha om man inte behöver använda samma partier mer än en gång. På motsvarande sätt behöver ett strövområde där man vistas flera timmar vara större än 3 km². När intrången krymper ett område eller delar upp området riskerar området att förlora sin funktion. Ett strövområde förvandlas till ett promenadområde som inte har samma värde ur friluftslivssynpunkt.

För den biologiska mångfalden kan ett liknande betraktelsesätt tillämpas. Områdets storlek är även här centralt men även områdets form, biotopsammansättning och relation till omgivande mark är några av de faktorer som är betydelsefulla. Inom området för den nu aktuella planen har den artskyddade växten Revlummer påträffats. Planen medger inte att populationen kan bevaras. I planbeskrivningen görs bedömningen att dess lokala population inte hotas då den påträffats på flera platser i närområdet. Det här är ett vanligt men alltför förenklat synsätt när artskyddet påverkas. Det är en risk att bevarandearbetet fokuseras enbart på arter och inte på att hitta och bevara den genetiska variation som finns i olika populationer. Resultatet kan bli att viktiga egenskaper försvinner när en population inte längre finns kvar även om inte arten i sig är hotad på kort sikt. En art som är utspridd i många små populationer riskerar att försvinna om inte den genetiska mångfalden kan hantera förmågan till anpassning till varmare klimat, sjukdomar och andra faktorer som tas upp av forskargruppen vid Stockholm Resilience Centre i bedömning av globala gränser för biologisk mångfald. Hade vi inte haft variation på dna-nivå hade vi inte haft någon biologisk mångfald.

Översiktsplanen är vägledande för den fysiska planeringen. Nu gällande översiktsplan ger dock mycket begränsad vägledning när det gäller att ta tillvara friluftslivsintressen och att bevara den biologiska mångfalden. Det saknas kunskap, analys och strategi för att ta hänsyn till de värden som

diskuterats ovan. För friluftslivet borde det vara möjligt med inte alltför stora resurser att ta fram ett underlag som belyser konsekvenserna av planer som tar friluftslivsområden i anspråk för bebyggelse och annan exploatering. När det gäller biologisk mångfald är det dock inte realistiskt att med genteknik kartlägga variationerna hos alla populationer av hotade arter. Då får man i stället tillämpa försiktighetsprincipen och anpassa markanvändningen i planarbetet så att så många populationer av hotade arter som möjligt kan bevaras.

För Härnösands Naturskyddsförening
Örjan Asplund (ordf)
Skeppar Karls gränd 12A
871 32 Härnösand
Tel: 076-784 35 32
e-post: nfharnosand@gmail.com